

El projecte Som Terrassa¹ s'adreça a l'alumnat de 1ESO de l'Institut Jaume Cabré de Terrassa, centre de nova creació que compta en total amb 57 alumnes i 7 professors. Es tracta de crear una web amb unes visites a peu per la ciutat, en anglès, i mostrar Terrassa amb orgull als visitants holandesos. Planteja, doncs, un doble repte a l'alumnat de l'institut: d'una banda, conèixer bé la ciutat per poder explicar-la a uns companys holandesos que ens han visitat aquest mes de juny. D'altra banda, a partir de les experiències amb aquests companys d'una altra cultura, pensem que els ajudarem a crear la seva identitat, assumir-la i veure-la i viure-la com una oportunitat.

Quan vam redactar el projecte per presentar-lo a la Crida, ja teníem clar quin era el primer objectiu: "Pensem que hem de potenciar el sentiment de pertinença i l'arrelament a la ciutat dels nostres nois i noies." També ens havíem plantejat per mitjà de quines activitats podríem avançar en aquest camí cap a l'arrelament: "el nostre alumnat haurà de conèixer Terrassa per fer-ne difusió entre aquests col·legues europeus, que vindran a visitar-nos el proper mes de juny." Per últim, partíem d'una necessitat real de l'alumnat que, d'una banda se sent protagonista de la vida del centre i, de l'altra, sap que ha de conèixer la llengua anglesa per comunicar-se amb companys i companyes d'altres llocs del món.

Així doncs, teníem el repte plantejat i també sabíem a quina necessitat havíem de donar resposta: Som Terrassa? Els nostres alumnes se senten terrassencs? Saben explicar i projectar amb orgull la seva ciutat a uns nois i noies com ells, però d'una cultura allunyada?

L'eix d'actuació del projecte és el de "Connectar l'activitat del centre educatiu amb l'entorn" i durant aquest primer curs de la nostra història ja hem anat fent contactes i experiments amb equipaments i entitats locals: ESCAC, Biblioteca, Escola Municipal de la Llar, l'Oficina de Turisme de l'Ajuntament, Serveis Educatius... Ara pensem que és un aspecte clau i que, en definir el creixement de l'institut, hem de tenir en compte tots

---

¹ Podeu consultar el document que vam enviar a la Crida a l'enllaç:
<https://docs.google.com/document/d/1abSIMkcZR-98Nbrec2RZpfr2logJuhTJfTStqlcmuKI/edit?usp=sharing>

aquests agents per conformar un projecte de barri i de ciutat: somiem un Sant Pere Nord amb un campus 0-16, amb la suma de tots els agents que hi treballen i amb un impacte de revalorització de la zona dins el teixit de barris i districtes de Terrassa.

En presentar el projecte ens plantejàvem tres objectius, tres activitats principals i tres impactes, que podem sintetitzar en “millorar l’arrelament i la pertinença a la ciutat, treballar i compartir aprenentatges amb companys d’Holanda i millorar la comunicació en anglès”.

El projecte Som Terrassa! es pot veure a la web que hem utilitzat a l’aula: <https://sites.google.com/insjc.cat/somterrassa/home>, els nois i noies també han fet els seus itineraris a peu per Terrassa² i, per últim, han millorat la interacció en anglès, ja que s’han trobat en una situació real de necessitat de comunicar-se amb uns adolescents que tenen en comú aquesta llengua³.

Els destinataris del projecte són els nostres 57 alumnes i els 81 alumnes que vénen a visitar-nos des de Valkenswaard, Països Baixos, durant el mes de juny de 2019. Tots aquests adolescents viuen en dos contextos molt diferents: l’alumnat del Jaume Cabré és socialment desfavorit, gent humil amb valors importants, com la confiança i el respecte pels altres; els nois i noies holandesos procedeixen d’un entorn social i cultural més elevat i tenen la sort d’assistir a l’institut Were Di Drie⁴, que es basa en l’aprenentatge natural, en l’autonomia de l’alumnat i en la participació real a la vida del poble. Nosaltres els oferim als nostres alumnes l’oportunitat de rebre uns aprenentatges en una organització similar, adaptada, però, al sistema educatiu català i als pocs recursos que ens dona el Departament d’Educació. Són aquestes proximitats les que aprofitem al nostre projecte: l’alumnat holandès organitza una sèrie d’activitats en què participen tots plegats i els

---

² Podeu veure un exemple de la feina de l’alumnat seguint [l’enllaç](#) i el [tour a google maps](#) (tasca original de l’alumnat, abans de la revisió final)

³ Podeu veure les fotos i vídeos que hem fet durant l’estada de l’institut holandès a l’enllaç: https://drive.google.com/file/d/1JYpYd3SoaAp9X_Bw1ex2fdEfbAWLPNB_/view?usp=sharing

⁴ Enllaç a la web del centre Were Di Drie, Valkenswaard, Països Baixos: <https://www.weredi.nl/> (en neerlandès)

nostres alumnes els mostren la ciutat i les seves cases, el seu menjar, els seus costums als visitants.

Per tirar endavant el projecte comptem amb el suport i l'ajut d'altres agents, fora de l'institut: en primer lloc, el mateix institut Were Di Drie, que ha muntat un projecte conjunt amb el nostre centre per tal de proposar millores per al Jaume Cabré; finalment, s'han decidit fer una activitat artística per decorar el passadís de les aules de secundària. En segon lloc, l'àrea d'Educació de l'Ajuntament ens ha proporcionat un tècnic expert en llengua anglesa i en turisme, que ha pogut ajudar l'alumnat a dissenyar les seves rutes a peu per Terrassa. En tercer lloc, havíem plantejat que l'alumnat de turisme de l'Institut Cavall Bernat, veí nostre, ens acompanyés en les visites guiades, però no va poder ser; de tota manera, ja hem planificat aquesta col·laboració per al curs que ve. Per últim, el grup de cultura popular Diables de Sant Pere Nord va venir a l'institut a fer el final de festa, després de sopar tots junts, amb una batucada.

Durant la formació que hem estat fent aquesta primavera, hem fet aprenentatges que ens han motivat a modificar el nostre projecte. Les idees clau que hem extret d'aquestes sessions de capacitació es poden resumir en:

- El projecte educatiu ha de ser projecte de barri i de ciutat.
- Hem de saber aprofitar els recursos de l'entorn, deixant de banda la mirada del dèficit: a l'entorn tenim entitats i persones que sí que "saben", "volen" i "poden".
- Hem d'aconseguir els millors recursos per a l'alumnat més desfavorit.
- Hem de flexibilitzar els horaris lectius/no lectius per tal que aquests recursos siguin universals per a l'alumnat.
- Ens hem de centrar en els interessos i les vivències de l'alumnat per ampliar-los els horitzons i oferir-los totes les oportunitats.

Ens plantejem, doncs, quines són les necessitats a què hem de donar resposta. Els nostres 57 alumnes provenen majoritàriament d'altres països (sobretot del Marroc, però

també d'Amèrica del Sud o del Senegal). D'aquesta manera, les necessitats que hem detectat i voldríem millorar són:

- Donar resposta a la manca d'arrelament
- Donar resposta a necessitats reals
- Treballar aquest arrelament i el sentiment de pertinença al llarg de tota l'etapa educativa
- Posar l'alumnat al centre de la vida del centre
- Potenciar el treball amb l'entorn
- Millorar les competències lingüístiques en llengua anglesa per poder comunicar-se amb els companys holandesos

A partir de l'anàlisi de tots aquests factors, creiem que hem pogut millorar algun aspecte del projecte en el sentit que hem donat importància als interessos de l'alumnat: *Quina Terrassa voleu mostrar? Com ho fareu?* D'altra banda, vam poder veure al web de l'Àrea de turisme de l'Ajuntament de Terrassa que no hi ha rutes a peu per als visitants de la ciutat. Així, els hem proporcionat aquests itineraris per tal que es puguin utilitzar com a recurs municipal. Aquesta web està actualment en construcció, ja que estem acabant el projecte a l'aula.

També hem incorporat unes activitats introductòries al projecte, de caire emocional, que els feia reflexionar sobre qui som i d'on som; les dinàmiques els van fer pensar i plantejar-se si viuen a Sant Pere Nord, el nostre barri, a Terrassa, o bé no acaben de ser d'enlloc: molts nois i noies quan van al seu país a l'estiu s'hi senten estrangers, però tampoc no se senten "d'aquí". Haurem de seguir treballant perquè puguin definir les seves identitats.

Pel que fa al curs que ve, per posar un altre exemple, ens hem inscrit a Cinema en curs, estem mirant de quina manera podem fer el nostre centre més amable i *flex and flow*, amb una proposta lectiva de millora d'espais, ens hem posat en contacte amb els grups de cultura popular del barri per col·laborar entre tots i, sobretot, hem millorat la coordinació

SOM TERRASSA!
INSTITUT JAUME CABRÉ

amb l'escola de primària amb qui compartim espais per tal d'unificar projectes educatius i, tots plegats, construir aquest projecte de barri i ciutat.

Abans d'acabar l'article voldríem afegir que gràcies a la Crida hem pogut plantejar un projecte de centre en clau 360°, hem iniciat la relació amb la persona de l'Ajuntament de Terrassa que porta el projecte Aliança 360°, ens hem connectat amb agents del barri i de la ciutat i, finalment, hem dissenyat un projecte per a final de curs en què tornem a sortir al carrer a mostrar la tasca de l'alumnat amb la Fira de projectes al carrer de l'Institut Jaume Cabré. Aquest nou repte potser us l'expliquem el curs que ve...